

Komenda Główna Straży Granicznej

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/pozostale-informacje/promocja-i-tradycje-formacji/promocja-sg/13728,Oddalismy-hold-pamieci-zolnierzy-Zgrupowania-KOP.html>
06.04.2026, 05:38

Oddaliśmy hołd pamięci żołnierzy Zgrupowania KOP

Maciej Pietraszczyk
30.09.2024

W przeddzień 85. Rocznicy bitwy pod Wytycznem funkcjonariusze z Komendy Głównej Straży Granicznej oddali hołd bohaterskim żołnierzom Zgrupowania Korpusu Ochrony Pogranicza gen. Wilhelma Orlika-Rückemanna.

Po agresji sowieckiej na Polskę 17 września 1939 roku dowódca KOP gen. bryg. Wilhelm Orlik-Rückemann wydał rozkaz stawienia oporu, a jednocześnie koncentracji pozostałych jednostek KOP w rejonie Moroczna, Lubieszowa i Siedliszcza pod osłoną fortyfikacji na rzece Słucz.

W efekcie 21 września powstało improwizowane Zgrupowanie KOP, składające się z około 8700 żołnierzy, w tym blisko 300 oficerów, do których dołączyli policjanci, leśnicy oraz wielu ochotników.

Po uciążliwym kilkusetkilometrowym odwrocie, cały czas prowadząc walki z naciskającą Armią Czerwoną oraz dywersyjnymi grupami stworzonymi z mieszkających na Kresach mniejszości narodowych, żołnierze zgrupowania KOP, zmęczeni i wygłodniali, stanęli 1 października 1939 roku pod Wytycznem. Tu rozegrała się ostatnia bitwa z sowieckim najeźdźcą.

Pomimo znacznych strat i znacznej przewagi wroga zgrupowanie KOP nie skapitulowało, lecz stawiało opór, udaremniając pierwszy atak wroga. Przejście do przeciwnatarcia było już jednak nie możliwe z powodu zmęczenia żołnierzy. Na rozkaz dowództwa Zgrupowanie odskoczyło na kilka kilometrów, a następnie rozproszyło się. Dzięki temu większość oficerów zgrupowania KOP uniknęła śmierci w dołach katyńskich, a żołnierze losu jeńców sowieckich. Wielu z nich kontynuowało walkę w konspiracji i na innych frontach II Wojny Światowej.

fot. chor. SG Sylwia Sowa

